

Literatūros popietė „Literatų kūrybos mozaika“

Rokiškio Juozo Keliuočio viešojoje bibliotekoje 2019 m. sausio 23 d. vyko literatūros popietė „Literatų kūrybos mozaika“. Įžangos žodį tarė Juozo Keliuočio viešosios bibliotekos Vaikų ir jaunimo skyriaus vedėja Aušra Žukauskienė: „Kūryba man – tai suvoktas būtinumas, be kurio neįsivaizduoju gyvenimo be kūrybos“, - sako literatų klubo „Vaivorykštė“ viena iš įkūrėjų, poetė, pedagogė, ši mėnesį šventusi gražų jubiliejų, ta proga išleidusi poezijos rinktinę „Išdygo žodis“ - Vida Papaurėlienė. Pasak poetės, visas gyvenimas yra kūryba, ieškojimas nusiramino, išsakydamas kažkam, ko net nepažįsti. Pasikalbėjimas su savimi, su knygos mylėtojais, poezijos gerbėjais. Kūryba suteikia jėgų ir palaimos, pakylėja virš kasdienybės“. Šiandien tokią galimybę Jūs, mieli literatai, skaitytojai, bibliotekos lankytojai, turite. 2019 metai – ypatingi. Rokiškis – Lietuvos kultūros sostinė. Pirmiausia literatai apžvelgs praėjusių metų veiklas, kūrybą, projektus, renginius, konkursus, skirtus Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiui ir žvilgters į ateitį, į kūrybos perspektyvas, paminėdami gražias sukaktis, literatų jubiliejus.

Toliau renginį tęsė Rokiškio rajono literatų klubo „Vaivorykštė“ pirmininkė Salvinija Kalpokaitė. Ji, pasveikinusi visus susirinkusius, apžvelgė literatų klubo veiklą, literatų kūrybą 2018 m. Jų kūryba buvo publikuota žurnale „Prie Nemunėlio“ ir kt. Reda Kiselytė renginius aprašo respublikinėje (laikraštyje „Lietuvos aidas“) ir net užsienio spaudoje. Pastaraisiais metais ne viena nauja knyga papildė literatų kūrybos kraitę. Net 4 naujas knygas šiandien pristatysime.

Vidos Papaurėlienės eilėraščių rinktinę „**Išdygo žodis**“ pristatė Salvinija Kalpokaitė. - „Knygoje „Išdygo žodis“ – trys skyriai: „Mūs autografo vardas - Lietuva“, „Pilnatvės verdėnė“, „Aš plauksiu debesiu.“ Rinktinėje – 241 eilėraštis. Daugiausia – net 147 – antrame skyriuje. Visi eilėraščiai skyriuose išdėstyti abėcėlės seka, pvz. skyriuje „Mūs autografo vardas - Lietuva“ - „Akrostichas“, „Atversiu langus“, „Aukštaičių kraštas“ ir baigiasi Ž raide: „Už laisvę“, „Už Lietuvą“, „Vardai, vardai“ ir t.t.. Trečiame skyriuje „Abejonė“, „Abejonių nėra“, „Ačiū“ ir baigiasi Ž raide: „Žydėjimas“, „Žydėjimo meta“, „Žydi laikas“. Eilėraščių lyrinis subjektas veda skaitytoją džiugių išgyvenimų vieškeliais, stabeli prie pamatinių vertybių, stebi aplinką ir save, ieško dermės, glaudžiasi prie neišsemiamų ilgesio ir meilės versmių, kartais suklūsta skausmingų monologų paraštėse. Išdygo žodis ir raidės pabiro žodžių žiedynuos. Pražydo žodis, meile suviešėjo. Žodis po žodžio, mintis veja mintį – taip gimsta eilėraštis. Daug eilėraščių, parašytų pirmuoju asmeniu. „Būsiu ašara ir skausmas, ir tiesa, /Būsiu laimės amžina šviesa. /Būsiu širdgėlos juoda naktis, /Būsiu mūsų meilės paslaptis“ (eilėraštis „Būki“).

Satyros ir humoro keliai susitiko Stasio Varnecko publicistinių humoreskų knygoje „**Pašilių naujienos**“. Gerbiamas Stasys sugeba vaizdingai, meniškai, įdomiai sukurti publicistines humoreskas - trumpus, juokingo ir linksmo turinio prozos kūrinius, kuriuose satyriškai išreiškiamas pasipiktinimas negatyviais ar nepriimtinais reiškiniais, išjuokiamos ydos, trūkumai, silpnybės, tikslas - gerinti ir skaidrinti žmogaus prigimtį, kelti sąmoningumą, gerovę sukelti visuomenės pajuoką dėl to, kas yra nepriimtina. Tai, kuo mes gyvename, koks yra kaimas, jo gyventojai, kuo jie domisi, kaip jiems sekasi apie tai knyga: apie politiką, rinkimus, demokratiją, emigraciją ir apie senolius, ir bedarbius, ir apie tuos, kurie kartais „užlipa ant kamščio“, mėgsta pafilosofuoti, pabendrauti, prisiminti jaunystę, meilę. Knygoje 55 humoreskos, tai: „Emigracijos pamoka“, „Blatas? Jo nebėra...“ „Kas sugrauzė pinigų?“, Daug skaityti nesveika“, „Sudie, panele Demokratija“, „Opa, opa į Europą“, „Liaudie išmintis nemari“ ir kt.

Danutės Tumonytės - Mažeikienės knygą „**Jei galėčiau Tau kelią nuausti...**“ (šimtas eilėraščių Lietuvos Šimtmečiui), kurią išleido ir spausdino UTENOS SPAUSTUVĖ, pristatė Juozo Keliuočio viešosios bibliotekos direktorės pavaduotoja, literatė Daiva Vilkickienė. Danutė Mažeikienė –taip pat ir LKRS Rokiškio skyriaus, Lietuvos kūrybinės raiškos asociacijos (KRA) „Menų sodas“ bei KRA „Kauno branduma“ narė. Už aktyvią kultūrinę ir literatūrinę veiklą 2017 m. LKRS valdybos nutarimu suteiktas Lietuvos kaimo kultūros šviesuolės vardas.

Danutės kūrybos negalima įsivaizduoti be meilės Lietuvai ir gimtinei, be pagarbos tėvui ir motinai, tautos sūnums ir dukroms, tėvynės laisvės gynėjams, tikėjimui, poetams klasikams, kolegoms literatams, iškeliausiems į amžinybę.

Danutė rašo apie tai, kas brangu jai pačiai –kas šventai nugulę atminty, kurios neištrins bėgantys metai, nes žmogui neduota tylėt kaip žemei, o skirta kalbėti, priminti, nes žodyje gyva tautos dvasia. Duota kalbėti gražiausia žemėje kalba – skambia lietuviška šnekta, žodžiu, kuri vystom kaip mažą vaiką, užauginam, o tada jis jau supa mus, neša. Danutės žodžiai skrenda, pindami vainiką Lietuvai, beldžiasi į širdis ir kalbina jas.

Poetei brangūs lietuviybės ženklai, atėję iš protėvių laikų – ažuoliniai kryžiai, amžius garbingai stovintys ir pasiruošę padėti suklupusiems... Tautinė juosta, į kurią sutelpa žydėjimas lauko gėlių /plazdėjimas vėliavų šilko ir laisvė svajonių tylių /gimtinės kiemelio alyvos /motulės maldos šiluma /pavasario ryto ankstyvo giesmė vyturių supama /gelsvoji pušyno smiltelė /krauju numazgota, šventa..

Gražinos Pitrenienės – „*Atadariau lunginyčias*“ pristatė Antanašės filialo vyresn. bibliotekininkė Ritė Gernienė: - „Tai ailutės ir kiti paprovijimai rytų aukštaičių tarmi ir rakiškėnų patarmi. Ji savo antrąją knygą skiria keturiems anūkams. „Autores žadelyje“ rašoma: Atadariau lunginyčias, a paskiau ir lungų. Išskrida žadelis Kriaunas upes pakruntem, gimta Pakriaunia kaima panuovaliais, ažsuka sanojan gryčian, aplunke tevalius. Unt akmena susėdį pasirakavam, pasirakavam...“

Patys knygų autoriai paskaitė savo kūrybos, pabendravo su renginio dalyviais. Vidos Papaurėlienės, Danutės Mažeikienės, kitų poetų eilėraščių paskaitė Rokiškio Juozo Tūbelio progimnazijos bei Juodupės gimnazijos moksleivės. Ši sausį gražius jubiliejus šventė Stasė Junokienė ir Vida Papaurėlienė – vienos aktyviausių rajono literačių. Vida Papaurėlienė – literatų klubo Garbės pirmininkė, LKRS Rokiškio skyriaus narė, jai suteiktas Lietuvos kaimo kultūros šviesuolio vardas. Literatai jas nuoširdžiai sveikino, įteikė po kuklią dovanėlę, linkėjo stiprios sveikatos, kūrybinės sėkmės, svajonių išsipildymo... Jubiliatėms, knygų autoriams muzikinį sveikinimą skyrė Juodupės gimnazijos 3g klasės moksleivė, dainininkė Kamilė Maračinskaitė.

Literatai renginį tęsė prie kavos Rokiškio miesto filiale. Vyresn. bibliotekininkė Valda Bugailiškienė pasveikino visus susirinkusius. Aktyviausiems skaitytojams bei lankytojams literatams įteikė atminimo dovanėles. Dar ilgai netilo kalbos, skambėjo dainos, liejosi eilės. Tai pirmas šiais metais rajono literatų klubo „Vaivorykštė“ renginys, skirtas „Rokiškiui – Lietuvos kultūros sostinei“.

Salvinija Kalpokaitė